

Europska Unija
Zajedno do fondova EU

INTEGRIRANI RAZVOJNI PROGRAM GRADA RIJEKE TEMELJEN NA OBNOVI KULTURNE BAŠTINE: "TURISTIČKA VALORIZACIJA REPREZENTATIVNIH SPOMENIKA RIJEČKE INDUSTRIJSKE BAŠTINE"

Za obnovu broda Galeb i jedne od najljepših baroknih palača u ovom dijelu Hrvatske građene za Upravnu zgradu nekadašnje riječke Šećerane, danas dijela tzv. kompleksa "Benčić", Gradu i Rijeci i partnerima, Turističkoj zajednici Grada Rijeke i Sveučilištu u Rijeci, odobreno je 68.891.606, 18 kuna bespovratnih sredstava iz fondova EU, odnosno 85 % ukupnih troškova projekta.

Riječ je o programu „Turistička valorizacija reprezentativnih spomenika riječke industrijske baštine“ za kojeg su sredstva dobivena iz Europskog fonda za regionalni razvoj - Operativnog programa "Konkurentnost i kohezija", putem Ministarstva regionalnog razvoja i fondova Europske unije i Središnje jedinice za financiranje i ugovaranje (SAFU).

Ostatak sredstava u iznosu od cca 12 milijuna kn, Grad Rijeka mora osigurati iz drugih izvora te je stoga u lipnju projekt obnove Palače Šećerane i broda Galeb prijavljen i na Natječaj Ministarstva regionalnog razvoja i fondova EU putem kojeg Republika Hrvatska pruža mogućnost financiranja preostalog dijela projekta. U skladu propozicijama Natječaja, Grad Rijeka zatražio je 7.066.736,48 kn, a rezultat se očekuje tijekom rujna.

Palače Šećerane te brod Galeb, reprezentativni zaštićeni spomenici kulture, bit će i dio projekta Europske prijestolnice kulture 2020. godine.

Isto tako, u sklopu provedbe ovog projekta, Hrvatsko muzejsko vijeće je 12. lipnja odobrilo muzejski postav koji će se nakon obnove Palače Šećerane i broda Galeb nalaziti u tim objektima. Palača Šećerane će postati sjedište Muzeja grada Rijeke u čijem će sastavu biti i brod Galeb.

Oba stalna muzejska postava, u Palači i na Galebu, radi tim u sljedećem sastavu: Ervin Dubrović, ravnatelj Muzeja grada Rijeke, kustosice Sabrina Žigo i Ema Makarun, povjesničar Tvrtko Jakovina i nagrađivana hrvatska dizajnerica Nikolina Jelavić Mitrović. Na oba postava Muzej grada Rijeke intenzivno surađuje sa srodnim ustanovama u Hrvatskoj i inozemstvu.

Inače, Ugovor o provedbi projekta "Turistička valorizacija reprezentativnih spomenika riječke industrijske baštine" potpisan je 27. travnja, a period provedbe programa trajat će 36 mjeseci, od 1. lipnja 2017. do 1. lipnja 2020.

Cilj projekta je stvaranje kulturno-turističke destinacije koja uključuje nove **kulturne i turističke sadržaje razvijene u sklopu reprezentativnih spomenika riječke industrijske baštine** u zajednički i jedinstveni kulturno-turistički proizvod što doprinosi turističkoj prepoznatljivosti i posjećenosti i održivom razvoju na lokalnoj i regionalnoj razini. Program uključuje kreiranje nove kulturno-turističke rute, te znanstveno edukativne i promotivne aktivnosti koje promoviraju projekt i senzibiliziraju širu javnost za kulturnu baštinu.

Europska Unija
Zajedno do fondova EU

Po završetku rekonstrukcije i opremanja, objekti će na ukupno 9.524,9 m² imati višestruku kulturnu i komercijalnu namjenu: za stalne muzejske postavbe, povremene izložbe, kreativne radionice, ljetno kino, tematske konferencije, smještajne kapacitete i niz komercijalnih usluga vezanih izravno za kulturnu baštinu.

PALAČA ŠEĆERANE

Palača Šećerane zaštićeno je kulturno dobro od 1970. godine. Barokna Palača označava početke industrijalizacije u gradu Rijeci i regiji te je kao takva simbol Rijeke kao trgovačkog i industrijskog grada. Realizacijom muzejskog sadržaja postići će se sinteza prezentiranja povijesne i kulturne vrijednosti same Palače s prezentiranjem značajne povijesne i kulturne baštine koja na najbolji mogući način svjedoči o povijesnom značaju Rijeke, ujedno stvarajući značajan *landmark* u razvoju urbanog kulturnog turizma.

Koncept stalnog postava zasniva se na dvije osnove - prva se zasniva na pričama koje pripovijedaju oslikane i štukatura dekorirane dvorane Palače, dok se druga zasniva na zbirkama Muzeja grada Rijeke.

Stalni postav "Doba šećera i globalizacija" bit će smješten za 1. i 2. katu te je koncipiran pomoću sljedećih tematskih cjelina: Moć šećera, Mletački lav i carski orao, Revolucija i parni stroj, Prvi torpeda na svijetu, Južni pol Srednje Europe, More, globalizacija, Amerika, Između sjevera i juga, Mirisi i boje Istoka, Došašće, egzodus, novi život – Rijeka i svijet.

Dakle, prvi i drugi kat bit će izložbeni prostori muzeja. Na drugom katu, u velikoj dvorani i manjem tzv. lovačkom salonu, moći će se odvijati i razna kulturna događanja. Na trećem katu bit će prostori za rad kustosa i ostalog pratećeg osoblja. U potkrovlju bit će tehnički prostori muzeja i spremišta. Izvest će se i novo stubište za potrebe evakuacije uz istočno pročelje zgrade.

Palača je sagrađena kao upravna zgrada tvornice šećera 1752. godine, na inicijativu tršćansko-riječke kompanije. Nakon požara 1785. značajno je obnovljena i opremljena baroknim interijerima sa zidnim slikama i štukaturom.

U 19. stoljeću služila je kao upravna zgrada tvornice duhana, a potom i tvornice motora "Rikard Benčić". Predstavlja najkvalitetniju baroknu palaču na istočnoj jadranskoj obali, čija je izgradnja označila početak industrijskog razvoja Rijeke. Unutrašnjost zgrade bogato je ukrašena štukaturama, freskama i keramičkim pećima.

BROD GALEB

Motorni brod Galeb, danas kulturno dobro, izgrađen je i porinut 1938. godine u brodogradilištu Ansaldo u Genovi. Izvorna mu se namjena s vremenom bitno izmijenila pa je od transportnog broda postao vojni, prvo kao prateća krstarica, potom mino-polagač, te na koncu školski brod, povremeno u funkciji predsjedničke jahte. Povijesno gledano brod je imao burnu sudbinu, od potpunog razaranja pramca i njegove obnove 1941-1943., do teškog oštećenja u bombardiranju i potapanja u riječkoj luci 1944., nakon čega je ležao potopljen do 1947. godine. Galeb

Europska Unija
Zajedno do fondova EU

je poznat kao brod kojeg je za svoja putovanja često i rado koristio Josip Broz Tito te je u konačnici postao simbol jednog razdoblja hrvatske, pa i svjetske prošlosti.

Stalni izložbeni postav odnosi se na sam brod *Galeb* i ono što je ostalo sačuvano od njegove izvornosti. Riječ je o spavaonici Josipa Broza Tita i njegove supruge Jovanke, sobama časnika, kupaonicama, glavnom salonu, salonu za časnike na višim etažama i drugim prostorijama koje će se u potpunosti restaurirati i potom konzervirati. U ovu kategoriju spadaju i prostorije u trupu broda: zajedničke kabine za posadu, mornarski sanitarni čvorovi i društvene prostorije. Na isti način sačuvati će se i prezentirati pogonski sustav, zajedno s pomoćnim motorima.

Intervencije u ovim prostorijama bit će minimalne i svedene na konzervaciju i restauraciju zatečenog stanja s ciljem prezentiranja svih vidljivih povijesnih slojeva i promjena na brodu.

Od *Ramba III* do *Galeba* brod je doživio niz preinaka, što je u njegovu konstrukcijskom smislu prepoznatljivo, a zatečeni se namještaj i uređenje broda mogu svrstati isključivo u poslijeratnu i stilski najviše prepoznatljivu fazu 50-ih, 60-ih i 70-ih godina 20. stoljeća.

Dodatne teme stalnog izložbenog postava: Povijest broda *Galeb* – kronologija, O izgradnji četiri *Ramba*, Život na ratnom brodu, Uloga *Galeba* u Pokretu nesvrstanih zemalja i Rijeka nakon Drugoga svjetskog rata.

Projektom je predviđeno da brod ostane privezan u riječkoj luci i da se svojim bogatim sadržajima uklopi u kulturno-umjetnička strujanja u gradu Rijeci.

Program muzeja podudarati će s programskom linijom Rijeka Europska prijestolnica kulture 2020 "Doba moći", koja se bavi kritičkim preispitivanjem svih totalitarizama koji su se dotaknuli Rijeke.

Brod *Galeb* Grad Rijeka kupio je na javnoj dražbi i to zbog činjenice da je zaštićeno kulturno dobro Republike Hrvatske, ali i brod zanimljive i burne povijesti koja je vezana i uz Rijeku. Naime, brod *Galeb* je temeljem rješenja Uprave za zaštitu kulturne baštine Ministarstva kulture Republike Hrvatske 10. listopada 2006. godine proglašen kulturnim dobrom.

Koncept stalnog i povremenog muzejskog postava na *Galebu* sastavljen je s namjerom da muzejski postav bude privlačan najširem krugu posjetitelja i svim dobnim skupinama što će ujedno i oživjeti ovaj brod. Stalni izložbeni postav odnosi se na sam brod *Galeb* i ono što je ostalo sačuvano od njegove izvornosti.

Osim brodske infrastrukture stalni postav oplemenit će izložbe usmjerene na prikaz dinamične povijesti broda *Galeb* i grada Rijeke. Na brodu se predviđa niz događanja koja će objedinjavati različite kulturne djelatnosti u gradu kao što su kazališne predstave, tribine, performansi, edukativne radionice, video projekcije i drugi sadržaji koje će provoditi riječke kulturne institucije. Provedbom projekta, brod će postati značajna turistička atrakcija kulturnog predznaka čime će oplemeniti ponudu grada Rijeke u vidu kulturnog turizma. Otvaranje broda kao novog

Europska Unija
Zajedno do fondova EU

kulturno-turističkog sadržaja obogatiti će lokalni gospodarski sektor i time potaknuti otvaranje novih radnih mjesta u sektoru kulture.

Dakle, Galeb će se transformirati brod u muzej koji će posjetiteljima nuditi priču o režimu i vremenu kojeg i danas simbolizira i to ne samo u kontekstu bivše Jugoslavije već bitno šire, ali i priču o povijesti pomorstva budući da je Galeb izuzetno zanimljiv i u tom smislu. Uz to, Galeb će imati i smještajni te ugostiteljski dio, no u bitno manjem obimu u odnosu na muzejski dio. Naime, planirano je da muzejski i javni zauzme približno 4.000 četvornih metara broda, a smještajni i ugostiteljski tek 1.000 četvornih metara.

Fundus muzeja činit će sva postojeća oprema broda, postojeći ilustrativni materijali, kao što su foto i video građa, kopije dokumentacije o gradnji i povijesti broda, arhiva članaka, knjiga i drugih tekstualnih priloga vezanih uz Galeb. Posjetitelji koji su za života boravili i radili na brodu moći će ostaviti videozapis svojih iskustava, pokloniti dokumentaciju i eksponate.

Postav će sadržavati brojne interaktivne sadržaje i pitalice, a otvorenim palubama se vraća stari sjaj obnovom drvenog poda izrađenog od tikovine, rasvjete i tende, uz suvremene muzeološke dodatke.

Brod muzej bit će prilagođen za osobe u kolicima, kao i za slijepe osobe.

